

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Rune Borknes

Deres ref

Vår ref

Dato

13/1946-2

07.10.2013

Søknadsplikt og anvendelse av TEK10 i forbindelse med fortøyning av skip

Vi viser til e-post av 01.08.2013 om søknadsplikt for fortøyning av et teaterskip og anvendelse av kravene i byggeteknisk forskrift (TEK10) i denne forbindelse. Departementet forstår henvendelsen slik at den gjelder anvendelse av forskriftens krav til brannsikkerhet ved fortøyning av skipet, og vil således legge dette utgangspunktet til grunn for besvarelsen.

Gjeldende skip er etter det opplyste 140 fot og inneholder teatersal, restaurant og 12 doble lugarer. Skipet skal være registrert i skipsregisteret, men har vært avsertifisert siden 2003.

Vi gjør innledningsvis oppmerksom på at departementet kun uttaler seg på generelt grunnlag, og ikke kan ta stilling til konkrete saker som ikke foreligger til behandling gjennom ordinær klage.

1. Søknadsplikt

Plan- og bygningsloven (pbl.) kommer til anvendelse i sjøområder. Dette følger av pbl. § 1-2, annet ledd, hvor det fremgår: ” I sjøområder gjelder loven ut til én nautisk mil utenfor grunnlinjene.”

Plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg er i utgangspunktet søknadspliktig etter plan- og bygningsloven (pbl.) § 20-1, første ledd, bokstav a. Dersom slike tiltak skal plasseres for inntil 2 år vil tiltaket være søknadspliktig etter pbl. § 20-1, første ledd, bokstav j. Tiltak som skal stå i kortere tid enn to måneder etter unntatt søknadsplikt, jf. § 20-3 annet ledd.

Departementet har i rundskriv H-9/05 punkt 8 lagt til grunn at flytende innretninger, herunder

husbåter og hotell- og restaurantskip, er å anse som konstruksjoner. Disse faller således inn under konstruksjonsbegrepet i plan- og bygningsloven. Gjeldende fartøy, som inneholder både restaurant, lugarer og teatersal, vil følgelig også omfattes av betegnelsen.

Det følger eksplisitt av merknadene til pbl. § 20-1, første ledd, bokstav a, i Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 311 at ”*fartøyer som fortøyes (vår understrekning) og brukes til overnatting/restaurant med videre, vil falle inn under bokstav a, alternativt bokstav j, avhengig av hvor permanent eller midlertidig de er forankret. Det vises for eksempel til dom i RG 2004 side 1039.*”

Gjeldende tiltak vil etter det opplyste stå oppført i en tidsperiode på over 2 år og dermed være å anse som et permanent tiltak. Dette innebærer at tiltaket vil være søknadspliktig etter § 20-1 første ledd, bokstav a.

2. Anvendelse av krav til brannsikkerhet i TEK10

For konstruksjoner gjelder materielle krav i regelverket så langt de passer, jf. pbl. § 30-4, første ledd. Som en følge av dette angir TEK10 § 1-2 (4) at enkelte kapitler i forskriften får begrenset anvendelse for konstruksjoner og anlegg. I henhold til TEK10 § 1-2 fjerde ledd, gjelder imidlertid forskriftens branntekniske krav i kapittel 11 i utgangspunktet fullt ut for tiltaket, uavhengig av om det betraktes som midlertidig eller permanent. Bestemmelsene må imidlertid forstås slik at konkrete krav som ikke har relevans for skip, heller ikke gjelder.

Brannreglene er i hovedsak basert på funksjonskrav. Oppfyllelse av funksjonskravene verifiseres ofte ved at byggverk prosjekteres i samsvar med ”preaksepterte ytelser” (angitte minimumskrav som er nødvendig for å oppfylle funksjonskravene i forskriften), jf. TEK10 § 2-1 (2)(a) samt veiledning.

Funksjonskrav kan imidlertid også oppfylles uten at preaksepterte ytelser må følges. Det vises til TEK10 § 2-1 (2)(b) hvor det fremgår at dersom byggverk (omfatter også konstruksjoner) ikke prosjekteres i samsvar med preaksepterte ytelser må ”*forskriftens funksjonskrav verifiseres [...] ved at byggverk prosjekteres i samsvar med ytelser verifisert ved analyse som viser at forskriftens funksjonskrav er oppfylt.*” Med andre ord må søker verifisere ved analyse at ytelsene er i samsvar med funksjonskravene, dersom det gjøres fravik fra preaksepterte ytelser. Ved fravik fra preaksepterte ytelser, må dokumentasjonsbehovet vurderes skjønnsmessig i det enkelte tilfellet. Det vises for øvrig til veiledningen til forskriftens Kap 2.

Det er imidlertid også noen konkrete ytelser/spesifikke krav (ikke funksjonskrav) som følger direkte av forskriften og som må oppfylles, jf. TEK10 § 2-1 (1). Dette gjelder primært krav i § 11-12 om brannalarmanlegg og evt. automatisk slokkeanlegg, samt krav til utganger i § 11-13. Disse kravene kan kun fravikes ved søknad om dispensasjon. Ved dispensasjon skal det bl.a. legges vekt på konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet, jf. pbl. kapittel 19 om dispensasjon. Dispensasjon vil ikke kunne gis med mindre sikkerheten i tiltaket er på et tilsvarende nivå som det forskriftens krav legger opp til.

Oppsummert innebærer kravene i TEK10 Kap 2 at det i forbindelse med søknad til kommunen uansett må foretas en brannteknisk prosjektering som verifiserer at brannsikkerheten er ivaretatt. For konkrete krav som vanskelig lar seg overføre til skip må det vurderes om de over hodet ”passer”, eller eventuelt om ytelsene for skipet kan anses å oppfylle kravene i TEK10 som alternative ytelser. Det er mulig å dispensere fra kravene i TEK10, men dette forutsetter at sikkerheten ikke blir dårligere enn det nivået forskriften legger opp til.

Med hilsen

Ole Molnes (e.f.)
avdelingsdirektør

Caroline Kongerud
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.